

Wat kunnen pensioenfondsen verwachten van het duurzame actieplan van Europa?

SPIL kennisupdate over het duurzame actieplan van de EU en aanstaande regelgeving

Januari 2020

Speed reading

Nieuwe Europese commissie zet met stevige, duurzame agenda in op taxonomie, risicomanagement en transparantie

IORP II helpt pensioenfondsen tot consistente benadering van ESG in beleid en risicomanagement te komen

Inzet op verdergaande ESG integratie en transparantie blijft bestaan

Eind 2019 begon een nieuwe Europese Commissie aan haar termijn. Kort daarna was er akkoord over de Europese reguleringen van rapportages over duurzame investeringen en over de zogenaamde taxonomie om duurzame investeringen te faciliteren. Het is daarmee al meteen duidelijk dat de duurzame agenda van de vorige commissie stevig wordt voortgezet. En terecht. Ruim vier jaar na het Akkoord van Parijs en de lancering van de Sustainable Development Goals (SDGs) is er nog steeds veel te doen.

Uit een recente [SPIL enquête](#) blijkt dat pensioenfondsen veel behoefte hebben aan kennis over mogelijke impact en relevantie van dergelijke ontwikkelingen voor het pensioenfonds. Kortom, een goede aanleiding voor dit artikel. Wat is er allemaal al gebeurd? Waar staan we nu en wat weten we concreet al? En wat zit er nog aan te komen?

De Europese Unie zet vol in op het Akkoord van Parijs

In december 2015 werd het Akkoord van Parijs bereikt. De bovengrens van 2 graden Celsius opwarming van de aarde werd daarin vastgelegd. Bovendien is het streven vastgelegd om de opwarming te beperken tot 1,5 graad. De acties die de Europese Unie onderneemt in het kader van duurzame financiering zijn erop gericht om bij te dragen aan de doelstellingen van het Akkoord van Parijs.

In december 2016 richtte de EU de High-Level Expert Group on Sustainable Finance (HLEG) op en iets meer dan een jaar later bracht de HLEG haar [rapport 'Financing a sustainable European economy'](#) uit. Veel van de adviezen heeft de Europese Commissie (EC) overgenomen in haar [Action Plan](#) van maart 2018.

In het Action Plan is onder andere een drietal wetsvoorstellen aangekondigd:

1. een taxonomie om duurzame investeringen te faciliteren;
2. regulering van rapportages over duurzame investeringen;
3. aanpassing van de benchmarkregulering om duurzame benchmarks mogelijk te maken.

Ook heeft de EC een Technische Expert Groep (TEG) opgericht voor de ontwikkeling van een taxonomie, een Europese standaard voor groene obligaties, methodologieën om een klimaatgerelateerde benchmark en rapportage daarover vast te stellen en advies over rapportage van ondernemingen over klimaatgerelateerde informatie.

De wetgeving gaat snel

In een voor Europese begrippen rap tempo is het tweede wetsvoorstel over de rapportages over duurzame investeringen tot stand gekomen. De wet is aangenomen op 27 november jongstleden. Ook pensioenfondsen krijgen met deze wet te maken. Afhankelijk van de mate van duurzaamheid die een investeerder zegt of belooft na te streven, zijn de rapportagevereisten strenger. De EC hecht veel belang aan het voorkomen van 'greenwashing'.

Voor de implementatie van het wetsvoorstel over de rapportages van duurzame investeringen is het noodzakelijk dat er een taxonomie is. Het is de TEG gelukt om in juni 2019 een taxonomie op te leveren. Deze taxonomie bestaat uit een overzicht van economische activiteiten die als groen bestempeld kunnen worden en de voorwaarden waar deze aan moeten voldoen. Daarnaast heeft de TEG een gebruikershandleiding en een samenvatting gepubliceerd. Door de taxonomie te gebruiken voor duurzame beleggingen, kan voor een onderneming waarin belegd wordt, bepaald worden wat de mate van duurzaamheid van de onderneming is (ervan uitgaande dat het om een onderneming gaat met meerdere economische activiteiten). Daarmee wordt het mogelijk om een beleggingsportefeuille met behulp van de taxonomie te onderzoeken en te bepalen hoe duurzaam de portefeuille in zijn geheel is.

Ook het eerste wetsvoorstel over het mogelijk maken van een taxonomie is nipt voor het jaareinde aangenomen. Dat voorstel gaat enerzijds over de rapportagevereisten die met de taxonomie samenhangen (in welke gevallen ben je verplicht om de taxonomie te gebruiken) maar ook over welke economische activiteiten in de groene taxonomie worden opgenomen. De vraag was bijvoorbeeld of de productie van kernenergie werd opgenomen in de groene taxonomie. Uiteindelijk is de productie van kernenergie onder strikte voorwaarden als transitie opgenomen in de taxonomie.

Financiële sector heeft behoefte aan betere informatie

Om investeringen te onderzoeken is er een duidelijke behoefte aan betere informatie door ondernemingen. Om die vraag naar informatie te vervullen, heeft de TEG een advies gegeven om de rapportagevereisten voor bedrijven aan te passen. De EC heeft op basis van het TEG rapport en een stakeholderconsultatie de richtlijnen voor klimaatgerelateerde informatie aangepast.

Waar is een pensioenfonds nu concreet aan toe?

IORP II is begin 2019 in werking getreden en richt zich onder andere op sleutelfuncties maar ook op ESG. De richtlijn vraagt nadrukkelijk aandacht voor duurzaam beleggen. IORP II verwacht transparantie over de wijze waarop in het beleggingsbeleid rekening gehouden wordt met duurzaamheidsfactoren. Daarnaast verplicht de richtlijn om risico's uit hoofde van milieu-, sociale en governance factoren in de risicobeoordeling en de 'risk self assessment' te betrekken. Zo beoogt IORP II de integratie van duurzaamheid te bevorderen in beleid, systemen en communicatie naar deelnemers.

IORP II is één van de eerste concrete voorbeelden waaruit blijkt dat de ambitie van de Europese Commissie uit het "Action Plan on Sustainable Finance" via EU richtlijnen kan worden omgezet in lokale wetgeving. Afgaande op de toonzetting van de nieuwe Europese Commissie, verwachten we een stevige ambitie én snelheid die tot verdergaande ESG integratie en consistentie zal leiden binnen de hele financiële sector. Dit is goed nieuws voor pensioenfondsen die daardoor de beschikking krijgen over meer en consistentere informatie om hun ESG risico's daardoor beter te kunnen beheersen.

Zo is begin december 2019 een Europese richtlijn gepubliceerd die alle financiële spelers en hun adviseurs toenemende transparantieverplichtingen oplegt over de integratie van ESG factoren in bijvoorbeeld beleggingsbeslissingen, advisering, beloning en gebruik van beleggingsindices.

Veel is echter ook nog niet besloten en moet ook nog in nationale wetgeving worden vastgelegd. Wij verwachten wel dat integratie van ESG centraal blijft staan en vooral via risicobeheersing en transparantie aan eindklanten zijn weg zal vinden in vrijwel alle lagen van de financiële sector.

Op Europees niveau wordt onder andere ook gewerkt aan regels voor duurzame benchmarks en aan duurzame labels. Op het moment van schrijven is hiervoor nog geen concrete en definitieve tekst gepubliceerd.

Europese Green Deal

De nieuwe Europese Commissie heeft haar nieuwe 'actieplan' voor de komende periode gepresenteerd. Dit plan is ambitieus en pakt stevig door, bijvoorbeeld om klimaatproblemen én milieuvervuiling breder te voorkomen en aan te pakken. Behalve voor bedrijven richt de EC zich in het nieuwe actieplan ook op de financiële sector, inclusief pensioenfondsen:

- Een Europese 'green bond' standaard;
- Meer groene investeringsmogelijkheden dankzij een Europa breed, duurzaam investeringsplan;
- Mogelijk verdere aanpassing van kapitaalvereisten voor groene investeringen;
- Meer ESG informatie van bedrijven door de Non-Financial Reporting Directive (NFRD) te herzien;
- Lange(re) termijn denken bij bedrijven door Europese corporate governance regels;
- Ontwikkeling van accountingstandaarden voor natuurlijk kapitaal.

Colofon

SPIL

Het Sustainable Pension Investments Lab (SPIL) bestaat uit een tiental bestuurders en experts op het terrein van pensioenen en beleggingen die veel waarde hechten aan duurzaamheid. Op persoonlijke titel ontwikkelen zij ideeën voor een verdere verduurzaming van de belegging van de Nederlandse pensioengelden en gaan hierover in gesprek met de sector en betrokkenen.

www.spilplatform.com

Kennisupdates

Op voor Nederlandse pensioenfondsbestuurders relevante onderwerpen brengt SPIL regelmatig korte kennisupdates uit. Deze kennisupdate is geschreven door de SPIL-leden Melanie Meniar en Erik Breen. Zij danken de overige leden van SPIL voor hun commentaar.

Deze paper is te downloaden van www.spilplatform.com/publicaties.

SPIL Kennisupdates zijn opgesteld met bijdragen van de SPIL-leden. Dat betekent echter niet dat alle SPIL-leden noodzakelijkerwijze alles onderschrijven wat in de updates staat.